

18.8.2015

Westenergy Oy Ab
Energiate 5
66530 Koivulahti

Yhteysviranomaisen lausunto Westenergy Oy Ab – Jätteenpolttokapasiteetin nosto- nimisen hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Mustasaari

1. Hanke ja ympäristövaikutusten arviointi

1.1 Hanke

Hankkeen nimi:	Jätteenpolttokapasiteetin nosto
Hankkeesta vastaava:	Westenergy Oy Ab Energiate 5 66530 Koivulahti
YVA-konsultti:	Ramboll Finland Oy Ylistönmäentie 26, 40500 Jyväskylä
Yhteysviranomainen:	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus, Torikatu 40 B, 67100 Kokkola

Arviointiohjelma on saapunut postitse 12.5.2015 ja asiakirjat ovat olleet sekä suomeksi että ruotsiksi.

2. Ympäristövaikutusten arviointi ja arviointimenettelyn peruste

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumista.

Arviointiohjelma esittää tiedot hankkeesta, siitä miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan sekä miten arviointimenettely ja osallistuminen järjestetään. Ohjelman ja siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta laaditaan ympäristövaikutusten arviointiselostus. Selostus on toimijan mukaan tarkoitus saada valmiiksi syksyllä 2015. Kansalaisilla on selostuksen valmistuttua mahdollisuus esittää siitä mielipiteitään ja viranomaisilla antaa lausuntonsa. Menettely päättyy kun yhteysviranomainen antaa siitä lausuntonsa.

Perusteena ympäristövaikutusten arvioinnille on jätteenpolttokapasiteetin nosto yli YVA- asetuksessa mainitun rajan. Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä edellyttää YVA-menettelyä (268/1999) 6 § kohta 11) jätehuolto b; muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitokset, (..), joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa.

2.1. Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Kuulutus ja ohjelma hankkeen vaikutusten arvioinnista ovat olleet virka-aikana nähtävillä **25.5.–24.7.2015** seuraavien kuntien virallisilla ilmoitustauluilla:

Vaasa, kansalaisinfo, Kirjastonkatu 13, Vaasa
Mustasaaren kunta, Keskustie 4, Mustasaari.

Kuulutus ja arviointiohjelma on toimitettu yleisön nähtävillä kuulutusajaksi myös seuraaviin kirjastoihin niiden aukioloaikoina:

Mustasaaren pääkirjasto, Koulutie 1, Mustasaari
Koivulahden kirjasto, Koivulahdentie 2, Koivulahti
Vaasan pääkirjasto; Kirjastonkatu 13, Vaasa

Kuulutus ja arviointiohjelma on julkaistu lisäksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi/westenergyYVA. Kuulutus on lisäksi julkaistu 24.5.2015 suomenkielisenä sanomalehti Pohjalaisessa ja ruotsinkielisenä sanomalehti Vasabladetissa.

Arviointiohjelmaa koskeva kaikille avoin yleisötilaisuus pidettiin 2.6.2015 klo 18.00 Westenergyn jätteenpolttolaitoksen auditoriossa Energiatie 5, Koivulahti.

Ohjelmasta pyydettiin lausunto seuraavilta tahoilta:

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Pohjanmaan liitto
Vaasan kaupunki
Mustasaaren kunta
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus Liikenne- ja infrastruktuuri- vastuualue
Pohjanmaan ELY-keskus, kalatalous

3. Hankkeen kuvaus

Westenergy Oy Ab omistaa ja ylläpitää vuonna 2012 käyttöönotettua jätteenpolttolaitosta. Suunnittelualue sijaitsee noin 10 kilometriä Vaasan itäpuolella Mustasaaren kunnassa Stormossenin jätehuoltokeskuksen alueella valtatie 8:n eteläpuolella.

Jätteenpolttolaitos suunniteltiin polttamaan 150 000 tonnia vuodessa. Jo vuonna 2014 laitoksessa poltettiin ELY-keskuksen poikkeusluvalla 190 000 tonnia jätettä polttoaineen suunniteltua huomattavasti alhaisemman energiasisällön vuoksi.

Ympäristöluvan mukaista suuremman määrän hyödyntäminen energiantuotannossa edellyttää YVA–menettelyä ja tarkastettua lupahakemusta aluehallintovirastolle. Samalla suunnitellaan otettavan käyttöön uutta teknologia savukaasun lämmön talteenottoon, jonka vaikutukset arvioidaan myös tässä arvioinnissa.

Jätteenpolttolaitos toimii Vaasan Sähkö Oy:n peruskuormalaitoksena Vaasan kaupungin kaukolämpöverkossa. Vuodessa laitos tuottaa noin 80 GWh sähköä ja

kaukolämpöä 280 GWh. Westenergy on koko toimintansa ajan tarkkaillut savukaasujen laatua ja päästökomponenttien pitoisuuksia.

4. Arvioitavat vaihtoehdot

Kapasiteetin nosto

1. Lain mukainen nolla –vaihtoehto. Nykyisen ympäristöluvan mukainen kapasiteetti
2. Jätteenpolttolaitos hyödyntää 200.000 tonnia jätepolttoainetta

Savukaasujen lämmön talteenotossa syntyvien vesien johtaminen

1. Lämmön talteenoton lauhdevedet ohjataan
 - a. jätekeskuksen länsipuolen ojitetulta suolta alkunsa saavaa ojaa pitkin Storträsket lampeen, josta ne purkautuvat purona Lappsundinjokeen ja lopulta mereen, tai
 - b. valumapaikka on eteläinen kaupunginselkä.
2. Vedet ohjataan Stormossenin mädättämön prosessiin.
3. Johtaminen jätevetenä Mustasaaren kunnan jätevesiverkkoon.

Tämä toiminto on uutta suunniteltua toimintaa laitoksella. Savukaasujen lämpöä voidaan ottaa talteen savukaasuista kattilan jälkeen savukaasulauhduttimella. Savukaasulauhduttimen toiminta perustuu savukaasuissa olevan kosteuden lauhtumislämmön talteenottoon. Talteen saatavan lämmön lämpötila on verrattain alhainen. Savukaasujen lämmön talteenotto tapahtuu savukaasun puhdistusjärjestelmän jälkeen ennen kaasujen johtamista piippuun.

Hyödynnettävän jätteen laadussa, jätteenpolttolaitoksen tekniikassa ja muodostuvissa tuhkissa sekä kuonissa ei tapahdu hankkeen myötä muutoksia. Laitoksessa hyödynnetään edelleen syntypaikkalajiteltua yhdyskuntajätettä.

5. Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Arviointiohjelman kohdassa 8 on käsitelty kattavasti hankkeen toteuttamisen edellyttävät luvat ja päätökset. Keskeisiä ovat ympäristövaikutusten arviointi, rakennuslupa, ympäristöluva, Kemikaalilain mukaiset luvat sekä Vesilain mukaiset luvat.

6. Yhteenveto esitetyistä lausunnoista

Arviointiohjelmasta antoi lausuntonsa neljä tahoja. Määräaikaan mennessä ei saapunut lainkaan mielipiteitä. Lausunnoissa oltiin erityisesti huolestuneita lauhdevesien vesistövaikutuksista ja niiden johtamista viemäriverkostoon pidettiin jo tässä vaiheessa parhaimpana vaihtoehtona.

6.1 Mustasaaren kunta

Osana ympäristövaikutusten arviointia on syytä vielä tarkastella seuraavia tekijöitä:

- Lintuvuoren asemakaavan laajennuksen ja uuden tieyhteyden, Lintuvuorentien, toteutuminen joka liittyy Kokkolantiehen eritasoliittymällä. Tieyhteydet Varastotien pidentäminen ja Lastaajantie joka rakennetaan jo olemassa olevalta Lintuvuoren teollisuusalueelta. Nämä uudet tieyhteydet tulevat vaikuttamaan polttoaineen kuljetuksiin laitokselle ja uudet tiet mahdollistavat muuttaa laitoksen infrastruktuuria (sisääntulo- ja poistuminen).
- Kasvanut energiantuotanto kaukolämmön muodossa voidaan käyttää Lintuvuoren teollisuusalueella ja Sepänkylän keskustassa. Sepänkylän vaihekaava ja Sepänkylän keskustan asemakaava ja Storgårdin asuinalue tulevat tuomaan mukanaan suurempikokoisten rakennusten rakentamisen, jotka tulee pystyä liittämään kaukolämpöverkkoon. Sepänkylän kaavoitustilanne tulee ottaa huomioon.
- Jätevesien puhdistamisella laitoksen sisällä ja puhdistettujen jätevesien poistojohtamisella on suuri merkitys Sepänkylän-Kappelinmäen pohjavesialueelle ja Vaasan kaupungin pohjavesivaroille Pilvilammen luona. Jos jätevesien ja hulevesien johtaminen tuo mukanaan ojitustarpeen tai hulevesien johtamisjärjestelmän rakentamisen pohjavesialueen sisällä, tulee Sepänkylän- Kappelinmäen suojele- ja kunnostamissuunnitelmaa noudattaa.
- Tulee selvittää riittääkö kunnallisen jätevesiverkoston ja Stormossenin paineviemärin / pumppausaseman kapasiteetti johtamaan lisääntynyt jätevesimäärä siinä tapauksessa, että se johdetaan mainittuun jätevesiverkkoon.
- Parasta mahdollista puhdistustekniikkaa tulee käyttää ajatellen kemikaalien käyttöä, pakokaasuja ja päästöjä. On oltava valvontajärjestelmä johon on kirjoitettu kuinka itsevalvonta ja seuranta hoidetaan ajatellen ympäristövaikutuksia.

6.2. Finnbäckenin perkausyhtiö

Kuivatusyhtiö toteaa, että Finnbäckenin kuivatusjärjestelmä koskee pääasiassa viljelysalueita. Korkeuserot ovat erittäin pieniä ja tästä syystä alue on jo nyt erittäin herkkä vettymään. Metsäojitukset ovat tehneet peltoalueista vielä herkempiä ja nopeammin tuluvia.

Suunnitelman mukaan jäähdytysvettä syntyisi suurimmillaan 86 000 m³ jotka yhden vaihtoehdon mukaan johdettaisiin Finnbäckeniin. Tämä tarkoittaisi pahimmassa tapauksessa kymmenkertaista lisäystä nykyiseen verrattuna. Sitä ei ole suunniteltu näin suurille vesimäärille, mikä johtaisi ongelmiin. Sitä paitsi vesi voi sisältää tuntemattomia kemikaaleja, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja jos ne ovat vielä lämpimiä voivat haitat olla suurempia ja ilmaantua nopeammin.

Haitalliset vaikutukset voivat johtaa kohonneisiin kustannuksiin ja lisääntyneeseen rahoitustarpeeseen.

Huolimatta siitä, kuinka hulevedet ja lauhdevedet johdetaan, tulisi tehdä erilliset ympäristövaikutusten arviointi maa- ja vesialueille. Tällöin on muistettava ja otettava huomioon myös edustan merialue sekä Kyrönjokisuu ja kylät myös sillä suunnalla.

6.3. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut

Kalatalouspalvelut toteaa, että Storträsketin ja Lappsundjoen kalasto ja merkitys kalojen lisääntymispaikkana on selvitettävä. Lisäksi lauhdevesien vaikutukset hankealueen vesistöjen (Storträsket, Lappsundinjoki, ulkopuolinen merialue, Eteläinen kaupunginselkä) kalastoon ja niiden merkitykseen lisääntymispaikkana on selvitettävä.

Petsmon fiskelagin mukaan Lappsundinjoen suulla lisääntyy ahven, särki, säyne, lahna, made ja hauki. Eteläinen kaupunginselkä on hyvin merkittävä kalojen lisääntymispaikka, eteenkin ahvenelle. Eteläinen kaupunginselkä tuottaa ahventa koko Vaasan saaristoon. Myös kuha lisääntyy alueella vähäisissä määrin.

Kalatalouspalvelut katsoo, ottaen huomioon yllä mainitut seikat, että lauhdevesiä ei tule ohjata vaihtoehdon 1) mukaisesti, eli reittiä Storträsket – Lappsundinjokimerialue, eikä myöskään Eteläiselle kaupunginselälle. Lauhdevedet tulisi ohjata vaihtoehtojen 2) tai 3) mukaisesti.

6.4. Pohjanmaan liitto

Westenergy Oy Ab on olemassa oleva jätteenpolttolaitos joka on myös merkittynä pohjanmaan maakuntakaavassa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa käsitellään poltettavan jätemäärän lisäystä nykyiseen verrattuna sekä laitoksenlaajentumissuunnitelmia. Pohjanmaan liiton mielestä antaa YVA-ohjelma selkeän kuvan siitä mitä arvioidaan lopullisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa ja pitää sitä riittävän kattavana. Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

7. Yhteysviranomaisen lausunto

Westenergy Oy Ab jätteenpolttolaitos on ollut toiminnassa vuodesta 2012 ja nykyisten toimintojen kuvaus antaa selkeän kuvan alueesta ja käytössä olevista toiminnoista kuten jätteen käsittelystä, polttoprosessista ja syntyvän tuhkan käsittelystä. Tätä voidaan pitää riittävänä.

Ympäristön nykytilan kuvaus on myös riittävällä tarkkuudella tehty ajatellen nykyisten toimintojen sijoittumista eikä yhteysviranomaisella ole tähän huomautettavaa.

Hankevaihtoehdot kapasiteetin noston osalta ovat realistisia ja syntyneet tarpeesta polttaa jätettä alkuperäistä suunnitelmaa enemmän. Samassa yhteydessä toteutettava savukaasujen lämmön talteenotto parantaa osaltaan polttoprosessin hyötysuhdetta, mutta sen seurauksena syntyy lauhdevesiä joiden johtamisen osalta käsitellään kolme eri vaihtoehtoa. Lisäksi toiminnannasta aiheutuvien päästöjen tarkkailu on ollut samanaikaisesti käynnissä, mikä helpottanee vaikutusten arviointia. Käsiteltäviin vaihtoehtoihin yhteysviranomaisella ei ole huomautettavaa, paitsi, että lauhdevesien osalta on syytä yhdessä Mustasaaren kunnan kanssa selvittää, että ne todella mahtuvat kunnan jätevesiverkostoon, eikä siinä missään tilanteessa synny mahdollisia ongelmia.

Arviointiohjelman kohdassa 6 ”Arviointimenettely” on hyvin tuotu esiin arviointimenetelmät ja kuinka vaikutukset muodostuvat, niiden suuruus ja vaikutusten merkittävyys. Yhteysviranomaisella ei tähän ole huomautettavaa.

Kohdan arvioitavat vaikutukset ja arviointimenetelmät osalta on syytä huomioida myös lisäksi seuraavat osin myös jo lausunnoissa esiin tulleet seikat:

7.1. Liikenne,

Arviointiohjelmassa todetaan, että arvioinnissa otetaan huomioon vuoden 2008 jälkeen tapahtuneet liikenneverkkomuutokset. Myös tähän kiinnitti Mustasaaren kunta lausunnoissaan huomiota ja arviointiselostuksessa onkin syytä arvioida onko jo tehdyllä ja lähitulevaisuudessa toteutettavilla liikennejärjestelyillä mahdollisesti vaikutuksia jätteenpolttolaitokselle ja sieltä pois suuntautuvaan liikenteen reitteihin.

7.2. Vaikutukset maaperään ja pohjavesiin.

Pohjavesien osalta tulee huomioida mitä Mustasaaren kunta on lausunut Pilvilammen ja Sepänkylä-Kappelimäen pohjavesialueen osalta.

7.3. Vaikutukset pintavesiin

Lauhdevesien johtaminen Storträsketin kautta mereen aiheuttaa virtaaman lisäyksen ja onkin syytä selvittää kuinka suuri lisäys on ja onko tällä mahdollisesti peltojen kuivatusta haittaava vaikutus, kuten Finnbäckenin perkausyhtiö arvioi. Arviointiselostuksessa on myös syytä selvittää millaisia haitta-ainepitoisuuksia lauhdevedet sisältävät sekä miten mahdollinen lämpö tulee vaikuttamaan mm. jääkannen muodostumiseen alapuolisissa vesissä, sekä mitä vaikutuksia sillä on veden laadulle. Myös nykyisestä vedenlaadusta tulee olla riittävä selvitys arvioinnin pohjaksi.

Arviointiselostuksessa tulee arvioida, jo arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi, mitä mahdollisia kalataloudellisia vaikutuksia lauhdevesien johtamisella on Storträskettiin ja Lappsundjokeen.

7.4. Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluun

Yksi vaihtoehtoista lauhdevesien purkamisessa on johtaa ne Vedahuggetin Natura-alueen läpi kulkevaa ojaa pitkin Storträsketin lampeen ja sieltä eteenpäin. Selvityksessä tulee arvioida lauhdevesien vaikutus Vedahuggetin kasvillisuuteen ja luontoarvoihin. Vaikutukset Natura-alueeseen tulee arvioida sekä suoraan ojan kautta että välillisesti Storträsketin mahdollisten lauhdevesien aiheuttamien muutosten kautta.

Savukaasujen hiukkaspäästöjen osalta tutkimusten painopiste tulee olla Vedahuggetin osalta olla kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvissa haittavaikutuksissa. Muutoin asiakohtaan ei ole huomautettavaa.

7.5. Vaikutukset jätehuoltoon

Poltoon tulevaa jätettä joudutaan välivarastoimaan myös muualla kuin vastaanotobunkkerissa laitoksen pitkien huoltoseisokkien tai muiden häiriö- tai onnettomuustilanteiden aikana. Tämän hetkisen käytännön mukaan jätettä välivarastoidaan Stormossen Oy Ab:n jätehuoltokeskuksen alueella. Hankkeessa tulee arvioida myös jätteen välivarastoinnin ympäristövaikutuksia.

8. Yhteenveto

Laaditussa ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla on esitetty riittävät tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista ja maankäyttötarpeista sekä hankkeesta vastaavasta. Tosin arviointimenetelmät on kuvattu hieman ylimalkaisesti. Arvioinnissa on syytä seurata sen toteuttamisesta annettuja yleisiä ohjeita, sekä tässä annettuja lisäohjeita. Hankkeella on myös ohjausryhmä ja siitä on tiedotettu riittävästi niin, että kansalaisilla on ollut mahdollisuus osallistua ja jättää omat mielipiteensä. Arviointiohjelma täyttää sille laissa esitetyt vaatimukset.

9. Lausunosta tiedottaminen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus lähettää lausuntonsa tiedoksi lausunnonantajille. Lisäksi lausunto pidetään yleisön nähtävillä kuukauden ajan kuntien virallisilla ilmoitustauluilla:

Vaasa, kansalaisinfo, Kirjastonkatu 13, Vaasa
Mustasaaren kunta, Keskustie 4, Mustasaari.

Yhteysviranomaisen lausunto toimitetaan yleisön nähtäville kuukauden ajaksi myös seuraaviin kirjastoihin niiden aukioloaikoina:

Mustasaaren pääkirjasto, Koulutie 1, Mustasaari
Koivulahden kirjasto, Koivulahdentie 2, Koivulahti
Vaasan pääkirjasto; Kirjastonkatu 13, Vaasa

Yhteysviranomaisen lausunto julkaistaan lisäksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi/westenergyYVA.

Yhteysviranomaisen on 17.8.2015 toimittanut hankkeesta vastaavalle kopiot annettujen lausuntojen alkuperäiskappaleista. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen arkistossa.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Esa Ojutkangas

Suoritemaksu 4000 €

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen (27.12.2012/907) mukaisesti. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta

kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY- keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 VAASA, sähköposti kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

JAKELU

Westenergy Oy Ab
Ramboll Oy

TIEDOKSI

Lausunnonantajat
Suomen ympäristökeskus, liitteenä 2 kpl arviointiohjelmia
